

Asia: VN/10644/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Upseeriliiton lausunto asiasta VN/10644/2024

Upseeriliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitysluonnoksesta sotilastiedustelulain ja siihen liittyvien lakien muuttamiseksi. Liitto pitää tärkeänä, että lainsäädäntö vastaa muuttuneen turvallisuusympäristön vaatimuksiin ja tukee Puolustusvoimien sekä Rajavartiolaitoksen toimintakykyä.

1. Yleiset huomiot

Esityksen tavoitteet ovat perusteltuja: tiedustelutoiminnan tehokkuus ja oikea-aikaisuus ovat kriittisiä Suomen turvallisuuden kannalta. Lainsäädäntömuutokset tukevat Nato-jäsenyyden edellyttämää yhteensopivuutta ja parantavat viranomaisten kykyä torjua hybridiuhkia.

2. Puolustusvoimat

Kannatamme sotilastiedusteluviranomaisen määritelmän laajentamista koskemaan myös puolustushaaroja (Maa-, Meri- ja Ilmavoimat). Tämä selkeyttää vastuita ja mahdollistaa tiedustelutoiminnan joustavan toteuttamisen. Tiedonhankinta avoimista lähteistä ja peitteen käyttö on välttämätöntä operatiivisen tehokkuuden kannalta. On kuitenkin varmistettava, että toimivaltuudet ovat tarkkarajaisia ja valvonta riittävää.

3. Rajavartiolaitos

Rajavartiolaitoksen roolin vahvistaminen sotilastiedustelun tukena on perusteltua erityisesti itärajan ja merialueiden valvonnassa. Liitto korostaa, että Rajavartiolaitoksen henkilöstön koulutus ja resurssit on turvattava, jotta uudet tehtävät eivät vaaranna rajaturvallisuuden perustoimintoja.

4. Henkilöstön näkökulma

Uudet toimivaltuudet lisäävät vaatimuksia tiedusteluhenkilöstön osaamiselle. Upseeriliitto painottaa riittävää koulutusta ja resurssien antamista sotilastiedustelun tehtäviin. Rekrytoinnin turvaaminen salaamalla hakumenettely ja oman henkilökisterin ylläpito ovat perusteltuja esityksiä.

5. Oikeusturva ja valvonta

Liitto pitää tärkeänä, että tiedustelutoiminnan laajentaminen ei heikennä perusoikeuksia. Riittävä parlamentaarinen ja oikeudellinen valvonta on säilytettävä. Lakiesityksessä on perusteltu tietoliikennetiedustelun laajentamista varsin perusteellisesti ja viitattu muun muassa eurooppalaisten vertailuvaltioiden lainsäädäntöihin, joissa ei ole asetettu rajoituksia tai esteitä käyttää sisällöllisiä hakehtoja.

Yhteenveto

Upseeriliitto kannattaa lakiesitystä ja katsoo, että muutokset parantavat Suomen tiedustelukykyä ja viranomaisyhteistyötä. Upseeriliitto nostaa esille sotilastiedustelun henkilöstön aseman turvaamisen ja koulutustarpeet.

Viita Ville
Upseeriliitto ry.